

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0311

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter, prof. mr. drs. M.L. Hendrikse, drs. S. Windt RBA, leden en mr. R.A.F. Coenraad, secretaris)

Datum uitspraak	9 april 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Achmea Pensioen en Levensverzekeringen N.V. h.o.d.n. Centraal Beheer PPI, gevestigd te Apeldoorn, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Pensioenverzekering. Lifecycles. Zorgplicht pensioenuitvoerder in het kader van prudent beleggen. Matching Funds. Onder controle brengen van het renterisico en het streven naar een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering. De commissie heeft, op basis van de beschikbare informatie en documentatie, geen reden om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd dan wel op andere wijze te kort is geschoten.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder met als bijlage het geldende pensioenreglement; 3) de repliek van de consument en 4) de aanvullende repliek van de consument.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op vrijdag 1 maart 2024. De consument nam deel aan de hoorzitting, vergezeld door zijn echtgenote. Namens de pensioenuitvoerder nam deel de heer mr. [naam], pensioenjurist.
- 1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft deelgenomen aan de pensioenregeling van zijn voormalig werkgever. De oorspronkelijke regeling was op basis van eindloon, maar in 2016 is op initiatief van de werkgever de overstap gemaakt naar een regeling op basis van een beschikbare premie. In de pensioenregeling wordt in fondsen belegd om een pensioenkapitaal op te bouwen.

- 2.2 De consument constateert dat in de periode voorafgaand aan zijn pensionering zijn pensioenkapitaal substantieel is afgenomen. Per 31 december 2021 was er sprake van een opgebouwd pensioenkapitaal van € 49.440,96. Per 31 december 2022 bedroeg het kapitaal nog maar € 40.135,34, terwijl in september 2023 de waarde € 40.496,86 bedroeg.
- 2.3 De consument heeft gezien deze gang van zaken tekst en uitleg gevraagd aan de pensioenuitvoerder. Zijn vragen zijn in de optiek van de consument onvoldoende beantwoord, waarna hij zich tot Kifid heeft gewend.

De klacht en vordering

- 2.4 De consument stelt zich op het standpunt dat de pensioenuitvoerder zeer onzorgvuldig heeft gehandeld door zijn pensioenkapitaal niet tijdig veilig te stellen. Hierdoor is het kapitaal in korte tijd met duizenden euro's gedaald. Met het antwoord dat de pensioenuitvoerder als doelstelling heeft om – in het kader van een prudente lifecycle – in de jaren voorafgaand aan de pensioendatum het te verwachten aan te kopen pensioen zoveel als mogelijk te stabiliseren gaat de consument niet akkoord, omdat hij in de veronderstelling was dat het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder erop is gericht om naar een zo hoog mogelijk kapitaal te streven en vervolgens in aanloop naar de pensioendatum zo veilig mogelijk te beleggen. De consument is van mening dat een compensatie voor het geleden verlies op de beleggingen in de periode voorafgaand aan zijn pensionering op zijn plaats is. Zijn schade schat hij op een bedrag van € 8.425,-.

Het verweer

- 2.5 De pensioenuitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Het oordeel van de commissie

- 3.1 De commissie is van oordeel dat de klacht van de consument niet slaagt en zij licht haar oordeel hierna toe.

Wat is de hoofdvraag?

- 3.2 De commissie moet de vraag beantwoorden of de pensioenuitvoerder de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden door bij de toepassing van de lifecycle uit te gaan van het beginsel om in de jaren voorafgaand aan de pensionering van de consument niet (meer) te streven naar een zo hoog mogelijk pensioenkapitaal, maar naar het zoveel als mogelijk stabiliseren van de te verwachten aan te kopen pensioenaanspraak.

Beoordelingskader

- 3.3 Allereerst merkt de commissie op, net zoals al in eerdere uitspraken (onder andere 2023-0179, 2023-0180, 2023-0576 en 2023-0854), dat het een feit van algemene bekendheid is dat aan beleggen risico's verbonden zijn. Dat het in deze zaak om het pensioen van de consument gaat, doet hier niets aan af. De consument had dan ook moeten of kunnen onderkennen dat de waarde van de beleggingen aan koersschommelingen onderhevig is en dat dit kan leiden tot een hoger dan wel lager pensioenkapitaal op de einddatum van de premieovereenkomst.
- 3.4 De pensioenregeling van de consument is een zogenoemde beschikbare premieregeling, waarbij de pensioenpremies, in de regel gevormd door zowel de inleg van de werknemer (de eigen bijdrage) als die van de werkgever, gestort worden op een beleggingsrekening die in beheer is gegeven bij de pensioenuitvoerder. Op basis van artikel 52a van de Pensioenwet is de pensioenuitvoerder verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. De pensioenuitvoerder is gehouden om een beleggingsbeleid te voeren dat in overeenstemming is met de prudent-person regel op grond van artikel 135 van de Pensioenwet. Artikel 135 Pensioenwet bepaalt onder meer dat de waarden worden belegd in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden. In lagere regelgeving is uitgewerkt waar het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder aan moet voldoen. Artikel 14a lid 2 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling bepalen dat de pensioenuitvoerder de waarden belegt op een wijze die past bij de aard en duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen. Artikel 14d lid 4 van genoemd besluit bepaalt dat de pensioenuitvoerder het beleggingsbeleid in de opbouwfase van het pensioen baseert op een vaste of variabele pensioenuitkering.
- 3.5 De pensioenuitvoerder heeft bij verweer aangevoerd dat een overeenkomst met de werkgever van de consument is afgesloten waarin de aanwijzingen zijn vastgelegd voor het te voeren beheer over de op de beleggingsrekening gestorte bedragen. Hierbij is het gebruikelijk dat het beleggings- en het renterisico, binnen de afgesproken risicoprofielen, vanaf geruime tijd voor de pensioendatum stap voor stap worden verminderd. Ondanks het feit dat het renterisico verlaagd wordt, door het aanpassen van de duration ofwel de rentegevoeligheid van de beleggingen, kan als gevolg van (rente) marktontwikkelingen nog steeds een positief of negatief effect op de waarde van de beleggingen ontstaan. Dit effect beïnvloedt de hoogte van de uitkeringen die op de pensioendatum voor het alsdan opgebouwde kapitaal aangekocht kunnen worden. De rentegevoeligheid van het opgebouwde pensioenkapitaal zal op de pensioendatum moeten matchen met de inkoopfactor waartegen de uitkering wordt aangekocht. Dit beleggingsbeleid is ingegeven door de wettelijke regels.
- 3.6 Tijdens de hoorzitting is uitvoerig stilgestaan bij het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder.

Het gaat om uitermate ingewikkelde materie, waardoor het volstrekt begrijpelijk is dat het voor de consument lastig te beoordelen is of de pensioenuitvoerder iets te verwijten valt. Een substantiële daling van zijn pensioenkapitaal relatief vlak voor de pensioendatum is gevoelsmatig ook moeilijk te aanvaarden.

- 3.7 De vragen van de commissie, maar ook die van de consument, zijn tijdens de hoorzitting door de pensioenuitvoerder beantwoord waardoor meer inzicht is verkregen in de beweegredenen van zijn beleggingsbeleid in het kader van een prudente lifecycle. Doordat het renterisico geleidelijk wordt afgebouwd kan een rentestijging gunstig zijn voor (gewezen) deelnemers die tegen de pensioendatum aanzitten. De hoogte van de aan te kopen pensioenen is namelijk niet alleen afhankelijk van de hoogte van het pensioenkapitaal, maar (juist) ook van de op dat moment geldende aankoopstarieven, die gekoppeld zijn aan de rente.
- 3.8 Voor zover de consument stelt dat een substantiële waardevermindering in de laatste fase van zijn deelnemerschap, voorafgaand aan de pensionering, niet voor mag komen en de pensioenuitvoerder de beleggingsrisico's onvoldoende heeft beheerst of onvoldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de consument, merkt de commissie op dat het beleggingsbeleid van de pensioenuitvoerder de consument juist beschermt tegen de ontwikkelingen op de rentemarkt. Dit doet de pensioenuitvoerder door met name het renterisico – zo veel als mogelijk – onder controle te brengen, waardoor een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering wordt bewerkstelligd. Het beleggingsrisico wordt, conform de Pensioenwet en in lijn met de zorgplicht, afgebouwd naarmate de pensioendatum van de consument nadert. De Commissie van Beroep heeft in haar recente uitspraak van 19 januari 2024 (2024-0005) overigens bevestigd dat de prudent-person regel meebrengt dat het renterisico in het zicht van de pensioendatum moet worden afgedekt.
- 3.9 Het standpunt van de consument dat de pensioenuitvoerder zich moet concentreren op het realiseren van een zo hoog mogelijk pensioenkapitaal in plaats van een stabiele pensioenuitkering, vindt geen steun in de Pensioenwet. De Pensioenwet bepaalt nu juist dat de uitvoerder in het beleggingsbeleid zich moet richten op een (zo hoog mogelijke) pensioenuitkering. De lifecycle systematiek, die de pensioenuitvoerder hanteert, vloeit daarmee voort uit de wettelijke eisen ter bescherming van pensioendeelnemers.

Conclusie

- 3.10 De slotsom is dat de commissie op basis van de beschikbare informatie en documentatie geen reden heeft om aan te nemen dat de pensioenuitvoerder niet prudent heeft belegd of op enige andere wijze tekort is geschoten. De klacht van de consument is dan ook ongegrond en zijn vordering moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl